

VEČERNI LIST

Cene po pošti:

za celo leto . K 84.—

za pol leta . K 42.—

za četrt leta . K 21.—

za 1 mesec . K 7.—

Za Ljubljano mesečno 7 K

za inozemstvo mesečno K 12.—

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon šte. 50

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Zbor

zaupnikov S. L. S.

se vrši v ponedeljek dne 25. okt. ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o političnem položaju. Poroča dr. Korošec.

2. Naš volivni program. Poroča dr. Gosar.

3. Naše gospodarske naloge. Poroča poslanec Brodar.

4. Sklepanje o kandidatih za volitve v ustavotvorno skupščino.

Pozivljamo vse zaupnike, ki dobe v prihodnjih dneh pismena vabila, da se tega velevažnega zbora zanesljivo vdeležijo.

Načelstvo SLS.

Pred pogajanj z Italijo.

LDU Zagreb, 22. oktobra. (ZNU) »Novosti« objavljajo razgovor svojega dopisnika z ministrskim predsednikom dr. Vesničem glede direktnih pogajanj z Italijo. Minister je izjavil, da je naša vlada obvestila italijansko vlado o svoji pripravljenosti, da se direktna pogajanja čimprej nadaljujejo. Povabilo italijanske vlade pa še dosedaj ni došlo. Dr. Vesnič je pristavil, da se Giolitti še vedno nahaja v severni Italiji, kamor je te dni odšel tudi grof Sforza. Na koncu je dr. Vesnič izrazil nado, da se bo to najvažnejše vprašanje jugoslovanske države prejkmone rešilo hitro.

LDU Rim, 22. oktobra. (Stefani) Minister zunanjih poslov Sforza se je vrnil v Rim, ko je končal v Turinu svoje razgovore z ministrskim predsednikom Giolittijem glede pogajanj z Jugoslavijo. Ministrski predsednik Giolitti se jutri vrne v Rim. Takoj po svoji vrnitvi skliče ministrski svet, ki bo ugotovil smernice za pogajanja z Jugoslavijo. V političnih krogih se govori, da odpira italijanska vlada pogajanja v duhu naklonjenosti in z namenom priti do rešitve, ki je združena z najvišjimi interesi, predvsem pa v svrhu, da pokaže pred Evropo in javnim mnenjem v Italiji dobro voljo. Pogajanja naj bi se končala pred otvoritvijo parlamenta, to je proti sredi meseca novembra.

LDU Rim, 22. oktobra. (Stefani) Glede obnove pogajanj z Jugoslavijo doznava »Tribuna«; Italija ima najboljšo voljo priti do končnega sporazuma, zakaj italijanska vlada hoče dokazati vsemu svetu svojo iskrenost in lojaliteto. Giolitti in Sforza s popolnoma strinjata. Ker so navzlic izidu ljudskega glasovanja na Korškem jugoslovanske čete zasedle cono A. bo italijanska vlada primorana, zahtevati od Jugoslavije dejansko in uspešno jamstvo. Pogajanja se bodo vršila med grofom Sforzo in dr. Trumbićem.

Nezaslišano!

Finančni zakon spremenjen? — Zakon o redu in delu.

Poročilo iz Beograda veli, da je od ministrov sprejet demokratiški zakonski načrt o redu in delu. Ta načrt je tako krut in nasilen, da prav gotovo ne bo pomagal h konsolidaciji razmer. Ta načrt pomeni največjo reakcionarnost. S tem zakonom je onemogočen vsak socialni pokret za izboljšanje položaja, je onemogočen boj za avtonomijo. Uradništvo bo vedno lahko našlo izgovor, da bo vse take poizkuse spravilo pod ta zakon. Če bi pa uradnik ne delil mnenja svojega demokratiškega ministra, ga bodo dolžili »sabotaže« in izgubil bo službo.

O tem zakonu, ki omejuje tudi koalicijsko pravico delavstva, bo treba še temeljito govoriti!

Tak blagoslov sipljejo demokratiški kapitalisti na ljudstvo.

LDU Beograd, 22. oktobra. (ZNU) Na seji ministrskega sveta je bil sprejet predlog ministra za notranje stvari dr. Draškovića glede uredbe o spoštovanju države in reda in dela v njej. Ta predlog se bo predložil v rešitev parlamentu, ako bo sprejet predlog zakona o uredbah. Po tem predlogu ministra Draškovića bodo državna oblastva smela preseljevati rodbine hajdukov in dezertarjev; ustanovile se bodo posebne straže, patrole in tiralci. Ministrski svet bo odredil okrožja, v katerih se bodo smele gorenje odredbe vršiti. Vsi oni, ki bodo sodelovali pri takih pogonih in bi bili pri tem ranjeni, bodo uživali invalidsko podporo. Z uredbo proti draginji se državna oblastva pooblašča, da smejo krivce obsoditi na zaporno kazen do petih let, jim razprodati imetje in prepovedati poslovanje. Razen tega jih bodo smela kaznovati tudi z denarnimi globami do vrednosti vsega krivčevega premoženja. Iste kazni se bodo smele naložiti tudi tihotapcem s kovanim in papirnatim denarjem in drugimi predmeti, katerih uvoz in izvoz je prepovedan. V borbi proti korupciji in sabotaži državne službe od strani državnih uradnikov se bo ustanovilo disciplinarno sodišče, ki bo sodilo po svobodnem preudarku. Uradniki, ki imajo nad deset let službe, se bodo smeli odpustiti s penzijo brez doklad. Vsaka propaganda ustna in pismena za rušitev današnjega reda v državi in družbi se bo kaznovala z zapornom do dveh let, tiskarne pa se bodo zatvorile in združevanja prepovedala. Prepovedane bodo tiskovine, s kateri-

Finančni minister in njegove obljube.

Ljubljana, 23. oktobra. »Slovenec« poročajo iz Beograda, da si je dovolil demokratiški finančni minister dr. Stojanovič nasproti parlamentu dejanje, ki je prava prevara. Dr. Stojanovič je bil namreč v narodnem predstavništvu izjavil, da je usvojil vse spremembe finančnega odbora, tičoč se ukaznih

zgrešil svoj poklic, je podal posl. Jugoslovanskega kluba Vesenjaka protestno izjavo.

LDU Beograd, 22. oktobra. (ZNU) Finančni minister Stojanovič je vsem ministrom doposlal izpremembe v finančnem zakonu. Te izpremembe so neznatne. (Ta mož pa medtem svoj finančni zakon neizpremenjen izvaja! Ur.)

Somišljeniki! Somišljenice SLS!

Volivni odbor S. L. S. za Ljubljano sklicuje

v nedeljo 24. oktobra 1920

VOLIVNI SHOD

somišljenikoy in somišljenic S. L. S. za Ljubljano.

Dnevni red:

1. Političen položaj.

2. Slučajnosti.

Shod se bo pričel točno ob pol 11. uri dopoldne.

Vstop na shod bo dovoljen le proti vstopnicam, katere bodo delili naši somišljeniki in somišljenice pri svojih krajevnih odborih. V tajništvu S. L. S. za Ljubljano, Jugoslovanska tiskarna, II. nadstropje, se bodo dobile vstopnice za shod vsak dan od 8.—12. opoldne in zvečer od 7.—9. v nedeljo dne 24. t. m. pa od 8.—10. dopoldne.

Vsi naši somišljeniki in somišljenice naj si preskrbe vstopnice.

Častna dolžnost veleva vsakemu našemu somišljeniku in somišljenici:

V nedeljo dne 24. oktobra 1920 ob pol 11. uri v veliko dvorano Uniona!

Volivni odbor S. L. S. v Ljubljani.

Volivni boj.

b »Največja moralna sila« naših liberalnih kapitalistov, katerih glasili sta »Narod« in »Jutro«, je vojaška puška. Po našem naziranju je poščenje v ljudstvu in njegova morala največja moralna sila. Liberalci in bankirji, ki dajo več na bankovce in veriženje, so pa tega mnenja, kakor piše današnje »Jutro«, da je »armada danes največja moralna sila Jugoslavije.« Tak slavospev na vojaške bajonete in uniforme je edino mogoče pri ljudeh, ki kopirajo na stroške ljudstva milijone, zanašajo se, da jih bo »moralna sila« strojnih pušk branila. Tak je pač volivni program JDS, ki poleg bankirjev, verižnikov, akcionarjev in špekulantov v svoji sredi ne najde več drugega človeka. Ni čuda, da so za delavce moralj dobiti drugo firmo »narodnih socialcev« in za kmete obnošeno suktnjo samostojnežev. A ni dvoma, d abo vse to troje z njihovo »moralčno silo« dne 28. novembra moralčno tepeno.

b Kam je treba seči? Dr. Žerjav se je na shodu zaupnikov J. D. S. iznebil sledeče modrosti: »Našemu kmetu treba predvsem cenene obleke... To je dosegljivo, če država seže pod rame zadružništvu.« Dr. Žerjav pa dobro ve, da morajo zadružniki seči globoko v žep, če sežejo demokrati zadružništvu pod rame. Zato bo slovensko zadružništvo hvaležno odklonilo ponudbo demokratov, da bi mu oni segali pod rame.

b Dr. Žerjav nima težav. V volivnem programu J. D. S. pravi dr. Žerjav, da nje mu in J. D. S. »razmerje do Cerkev ne bo delalo težav.« »Katoliška Cerkev nosi v svojem plašču mir in vojno z našo stranko«, pravi modri gospod. J. D. S. je na pohodu, zato trepetaj katolicizem! Tudi dr. Žerjav nosi v svojem plašču mir in vojno; (neglede na to, da je akcionar raznih bank). Če potegne On svoj bridki meč, potem umre krščanstvo, t. j. »klerikalizem, ki ga vodi šef v italijanskem Rimu«. Katoliška Cerkev, dve tisočletji si klubovala vsem napadom, ne turški meč in ne razkol, ne teror monarhov in ne poplava materializma te niso mogli ugonobiti. Sedaj pa bide Tvoja smrt na ura. Čuj, sodba Ti je pisana (v volivnem programu J. D. S.); Grobovi tulijo! Dr. Žerjav bo izdrl svoj meč in z enim sunkom prebodel srce krščanstva. Nje mu v namreč ne dela to niti najmanjših težav.

O ustavi govore...

Belgrajski ministri zadnje čase čudovito mnogo govore. Te dni je izšla iz Beograda zopet pretresljiva novica, da so se ministri zopet posvetovali — o bodoči ustavi. Poročalo se je, da so se ministri izrekli za »široko avtonomijo, a brez legislative«. Taka avtonomija bi bila čudovit stvar, vreden dosedanjih, ki so prišli iz Beograda. »Široka avtonomija brez legislative« pomeni v domačem jeziku to-le: Slovenci boste lahko govorili o vseh rečeh, ki se vas tičejo, doma v Ljubljani, sklepali bomo pa mi v Beogradu. Avtonomija, ki nima pravice izdelovati zakone v svojem okviru, ni nobena avtonomija več, marveč zgolj od belgrajskih ministrov odvisen pašaluk. Zato tudi nismo mogli verjeti, da bi bili res vsi ministri glasovali za tako avtonomijo. Danes pa nam poroča »Slovenec« iz Beograda sledeče:

»Povodom vesti raznih demokratiških listov, da je bil te dni na seji ministrskega sveta sprejet načrt ustave o centralistični ureditvi naše države se ugotavlja z merodajne strani, da ve se ugotavlja z merodajne strani, da se posvetovanje ministrskega sveta ni imelo obveznega značaja, temveč samo informativni. Posamezni ministri so izrazili samo svoje mnenje o ustavi, ki naj bi jo sklenila konstituenta. Na podlagi izraženih mnenj v ministrskem svetu, bo izdelal minister za konstituento načrt ustave, napram kateremu bodo imeli posamezni ministri še priliko, zavzeti svoje stališče. Ta načrt ustave bo potem predložen ustavotvorni skupščini. Vesti demokratiške tiska o obveznih sklepih že zaradi tega ne morejo biti točne, ker niso še posamezni ministri dobili od svojih strank nobenih pooblastil za obvezne izjave, predvsem zato, ker še niso njihove stranke stilizirale svojega ustavnega programa.«

To se pravi, da so se ministri menili, pa nič domenili. Nam se sploh čudno zdi, zakaj se sedanja vlada sploh peča s tem vprašanjem. O tem bo razpravljala in sklepala konstituenta, ki jo bo izvolilo ljudstvo dne 28. novembra. In za ljudstvo ter za konstituento tako pomenkovanje ministrov pomeni samo toliko, kakor da bi se Lunin kovač menil z Venero o povzdigi kozjereje na Saturnu. Mi namreč ne bomo priznali nobenega prejudica, ki ga hoče ustvariti sedanja vlada s svojimi razgovori o ustavi.

Ustavo bo delalo ljudstvo po svojih poslancih in ne potrebuje za to nobenih jerobov!

